

Градимиp Стојковић

ХАЈДУК ОСТАЈЕ
ХАЈДУК

мала лагуна

Садржај

Први део ПРЕ

НЕКАД ЛАКО, А НЕКАД ТЕШКО	13
1. Како сам смислио посвету	13
2. Како се живи у нашем Чворковцу.	15
3. Шта је то мушка клупа.	21
4. Ко је моја прва девојка.	24
5. Како изгледа то са Јеленама	27
6. Имаш ли симпатију	30
МОРСКИ ПРОБЛЕМИ	33
7. Проблем купаћих гаћа	33
8. Проблем даљинског управљања за цицију.	37
9. Проблем ималина	41
10. Проблем мајице, бежања и можда нечега још	44
11. Проблем повратка кући	48

ЈА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ	54
12. Како нисам могао да се пробудим	54
13. Сајам књига је најбољи.	57
14. Ово дете ништа не једе.	60
15. Шта је здрава храна.	64
16. Како сам заволео јабуке	67
17. Како сам стигао раније.	70
18. Мајица у марту	73
19. Није наодмет бити магарац	76

Други део
НЕ РАЗУМЕМ

ПРОЛЕЋЕ КОЈЕ БОЉЕ ДА НИЈЕ ДОШЛО.	81
20. Какви су то авиони који се не виде	81
21. Неће ваљда баш на нас	84
22. Какве су то границе.	87
23. Побегao је ко је имао где.	90
24. Зашто Тата не воли подрум	94
25. Склониште за животиње	97
26. Све због мачета	100
РАТ ЈЕ БАШ ГАДАН	103
27. Како је Тата одлучио	103
28. Тата није више са мном	106
29. Немојте да патите.	109
30. Школа на трави	112

31. Два песника у једном подруму	115
32. Нама бомбардују највише слободу.	120
У ОВО ПРОКЛЕТО ВРЕМЕ	125
33. Како могу да ме мрзе	125
34. Шта нам раде.	128
35. Све што урадим никоме не ваља	132
36. Подрумска одбојка	135
37. Подрумско васпитање	138
38. Мој будући позив и моја будућа занимања .	141
СВИ СМО МИ СРЕЋНИ ЉУДИ	144
39. Сад свако сме да копа	144
40. Дошао ми је Тата	147
41. Шта је следеће	150
42. Простор за свађу	154
43. Бомбардована вода	157
44. Више ништа не разумем	160
45. Све сам разумео	163
Трећи део	
МАЛО ПОСЛЕ	
ЛЕПО ЈЕ	171
О ПОЧЕТКУ НА КРАЈУ.	177
<i>Белешка о њисцу.</i>	179

Први део

ПРЕ

НЕКАД ЛАКО, А НЕКАД ТЕШКО

1.

Како сам смислио посвету

Мој Тата је новинар у Редакцији у центру града, а моја Мама је балерина и домаћица, јер није запослена као балерина, него као домаћица.

Мами је лако, јер не мора да иде на посао и јер је њен посао у кући, а Тати је тешко. Он је пре ишао *бум*, а сада иде аутобусом, јер нема пара ни за гориво, а камоли за регистрацију. Једино му је било лако кад није радио, па није морао да се гура по превозу, удише туђе смрадове и слуша којекакве глупости доконих пензоса, масних опајдара и некултурних сељачина.

Мени је некад лако, а некад тешко, и о томе хоћу да пишем. Мама и Тата не знају да ово пишем. Зна само моја много млађа сека Асја. Њој сам читао редовно све што сам писао кад сам написао, а она је слушала и спавала. И зна Верослав, али њему нисам читао.

Моја Мама је једном читала једну књигу, па је, још док ју је читала, показала Тати да види како та књига има лепу и топлу посвету. И пре него што је Тата

видео лепу и топлу посвету, питао сам Маму шта је то посвета. Мама ми је показала скоро празну страну те књиге. На скоро празној страни писало је само *Мојој вољеној суїрузи*. А кад је и Тата погледао ту лепу и топлу посвету, насмејао се и Мамаи одмах показао још лепшу и још топлију посвету на другој књизи. Мама се надурила, а Тата је прочитао наглас: „Мојој жени, у знак захвалности што је ћутала док сам писао.“

И ја сам смислио посвету. У ствари, смислио сам две посвете. Најпре сам написао на првој страни ове свеске:

Мојој Анђели зајмо шјмо је волим.

Онда ме је било срамота, па сам пробао да избришем то што сам написао, па сам брисао, и брисао, и пробушио лист. Онда сам исцепао тај први лист.

Друга посвета што сам је написао је права и истинска. Њу нећу да избришем. Не стидим се, није ме срамота и баш ме брига што ће и Деки, и Њоња, и Бане, и Цале да ми се смеју. То је посвета коју сам написао на задњој корици моје свеске. Зато је на задњој корици рупа, јер сам исекао посвету и залепио на почетак:

*Анђели и Малини,
јер су ми најбоље друџарице.*

2.

Како се живи у нашем Чворковцу

У нашем Чворковцу има два Хајдука, Велики и Мали, једна Мала Хајдучица и једна Мама, што је сви зову Станаздравахрана кад причају о њој а нико кад прича са њом, него је зову Настасја. Велики Хајдук је мој Тата и он се зове Глигорије, Мали Хајдук сам ја, Василије, а Мала Хајдучица је моја много млађа сестра Асја. А Чворковац је наш стан на петом и шестом спрату, и у њега су ме унели кад сам још био беба.

Када сам био код психолошкиње на тестирању за упис у школу, она ме је питала где станујем.

– У Чворковцу – лепо сам одговорио, јер ми је Мама казала да треба лепо да одговарам кад ме психолошкиња лепо пита.

Онда је психолошкиња подигла наочаре с носа на чело, па их спустила са чела на нос и опет питала, али мање лепо, а више као изненађено:

– Где, кажеш, станујеш?!

– У Чворковцу, лепо сам вам рекао – опет сам лепо одговорио.

– А где је то?

Мени је Мама казала да је та психолошкиња јако паметна и да много тога зна. Како онда не зна где је Чворковац, кад сав свет зна? Био је и на телевизији кад су дошли из телевизије да сниме Тату, па зато зна сав свет, јер је Тата причао како он и Мама раде с децом. И док је он причао, телевизија је приказала и Маму, и мене, и Чворковац. И још су после питали како Тати нису дали већи стан, него станујемо у поткровљу у ком не може да се снима, јер је мало већи од кутије за ципеле. Онда је Тата рекао да никада ништа ни од кога није тражио, и да је све што има поштено стекао, а да се у овом свету никада нико није сетио да му понуди стан, и што би се неко сетио кад сви имају преча посла од тамо неког стана за тамо неког Хајдука.

Онда сам морао тој психолошкињи лепо да испричам целу причу.

– Аха, сад разумем! – казала је кад сам јој лепо испричао. – А да ли знаш адресу тог вашег Чворковца?

– Знам – лепо сам одговорио.

И онда је она ћутала. И ја сам лепо ћутао. И најзад је питала:

– Па, Василије, хоћеш ли да ми кажеш адресу?

– Хоћу.

И онда сам јој лепо рекао адресу. А она је казала:

– А зашто ми ту адресу ниси одмах рекао?

– Зато што ме нисте питали за адресу, него где станујем – сасвим лепо сам одговорио.

Психолошкиња се насмејала и одмахнула главом. И после, док смо све оно остало причали и радили, повремено се смејуљила и махала главом.

А кад сам пошао у први разред, баш првог дана, док нас је Учитељ прозивао и размештао по клупама, и кад је дошао ред на мене, испало је да мене већ зна.

– А, Василије! – узвикнуо је и насмејао се. – Ти си из Чворковца, јелда?

После су ме прозвали Чворковац, али само мало, јер су ме још пре сви звали Хајдук, па сам и остао Хајдук, осим кад је неко хтео да ми се руга, а ја сам за такве имао одговор који сам чуо од мог Тате: „Зови ме и крчаг, само немој да ме разбијеш.“

А у Чворковцу смо заиста живели на два спрата. На пети се улази кроз врата из ходника и мора да се пази кад се отварају врата да се не ударе о степениште, којим се пењемо на шести спрат. И одмах код степеништа је купатило. На петом спрату је и Татина ноћна велика соба, која је преко дана Мамина кухиња, а наша трпезарија и дневна соба. А на шестом је мој собичуљак, а поред њега Мамин и Асјин собичуљак. Имамо и терасицу, и на њу се излази из мог собичуљка.

И још имамо и Цвркија. То је некада био мој брат, кад сам био јако мали, па нисам знао да је Цврки пас. После сам порастао, а Цврки је остао мали, бели, чупави пас, који зна да пева и разговара, и разуме све што му кажеш, али се прави луд.

У нашем Чворковцу је све по мери, иако чика Хималаја редовно каже:

– А, бре, Хајдук! Где, бре, да сместим себе у овој твојој минијатури?

Чика Хималаја је Татин и Мамин кум, али је Тата још пре био његов кум. Кад се попне на шести спрат да изиђе на терасу увек удара главом о греду изнад

врата, и увек каже оно што не би требало да каже кад сам ја ту, па зато то каже кроз зубе:

– Тијамјкубжју!

Ја сам једном, то прича моја Мама, кад сам почео да говорим, рекао баш чика Хималаји док сам скакао по њему на мом кревету:

– Тијамјкубжју!

Онда је Тата закуцао на греду изнад врата соби-чуљка картон:

ОВДЕ СЕ УЛАЗИ С ПОШТОВАЊЕМ

И чика Индијанац, а то је други Мамин и Татин кум, коме је Тата опет још пре био кум, рекао је:

– Ово важи само за писмене.

Јер је чика Хималаја и даље ударао главом о греду.

Ја сам само једном ударио главом о греду. То је било кад сам јахао чика Хималају, па се није довољно сагнуо. Није ме много болело, али сам се много смејао, и после сам имао модрицу и чворугу на сред чела. И то је било кад сам био још мали. А Баба је вриснула кад је дошла код нас и видела моју чворугу са модрицом:

– Шта је ово, дете моје?!

– Химајаја – објаснио сам јој и сви су се смејали, само не и Баба.

– Онај твој медвед – гунђала је. – Да ми унакази дете! Какви сте то родитељи? Оном дати дете у руке, молим лепо! Њему не бих дала ни саксију да носи, а камоли дете!

А Деда се смејао и смејао, као луд на брашно, рекла му је Баба. Толико се смејао да се пресамитио и ударио

челом о ту исту греду, па је и он имао Химајају. Најзад се и Баба насмејала и рекла:

– Ивер не пада далеко од кладе.

– У овом случају – додао је Тата – клада не пада далеко од ивера.

У нашем Чворковцу мени је најлепше кад дође мој Верослав, који ми је као прави брат. Једном сам питао Тату шта је Верослав мени ако ми није брат, а Тата ми је одговорио:

– Па, кум!

– Је л' као чика Хималаја теби? – питао сам.

– Не баш, али слично. Знаш ја сам венчао Хималају и Вецу, а Хималаја је после венчао Маму и мене, а ти си наш син, па ти је Верослав тако кум. Разумеш?

– Аха, разумем – рекао сам, али нисам баш разумео.

– А да ли могу ја да будем њему брат, ако он није мени, или бар да он мени буде бата кум?

Верослав је чика Хималајин син и старији је од мене петнаест година, али то нема везе, само што је велики, и што има наочаре, и ко бајаги дркове и браду, па неће да их обрија, само понекад, кад му досади његова мама Веца. Онда је лепши, али ја то нећу да му кажем, јер он не воли кад му неко каже да је лепши.

Верослав зна да ради на рачунару и зна да игра игрице најбоље од свих. Кад мој Тата нешто забрља, па му рачунар полуди, а неће да призна да је забрљао, он зове Верослава:

– Ало, геније. Скокни што пре до мене. Опет се овај мој заглупео!

Верослав увек дође што пре и увек одглупи Татин рачунар. Онда каже:

– Немојте више то да радите, разредни. Ево, написао сам овде шта треба, па кад опет не-знам-како дођете у овај директоријум, а ви само урадите овако како пише и све ће да буде океј.

– Океј! – каже Тата.

И после опет заглупи рачунар и опет зове Верослава, али то није толико важно, јер је за мене важније од тога да је Верослав дошао и да смо после нас двојица заједно.

Кад Верослав није ту, ја сам увек заједно с Малином.